

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082/610- **261571**
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (4 Adet- 4 Sayfa)
- Cevap yazısı (47 Adet, 80 Sayfa)

GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ
SAYIN ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN'IN
TBMM 7/18286 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Ülke ekonomisinde önemli bir yere sahip olan yağlık ve sofralık zeytin ile zeytinyağı gibi ana ürünlerin yanı sıra, zeytinyağı fabrikalarında “Prina” ve “Karasu” gibi katı ve sıvı diğer yan ürünler de oluşmaktadır. Pirina yan ürün olarak ekonomik bir değer oluşturabilirken, karasu ise doğaya gelişigüzel bir şekilde deşarj edilmektedir. Karasuyun ekonomik değerinin olmaması sebebiyle yapılan gelişi güzel deşarj, doğal çevreyi büyük ölçüde kirletmektedir.

Zeytinyağı endüstrisi, yıllık üretim sezonlarında büyük miktarlarda zeytin karasuyu oluşmasına neden olur. Sıvı olarak ortaya çıkan ve son yıllarda, yüksek kirlilik potansiyeline sahip zeytinyağı endüstrisi karasularının araziye verilerek bertarafı; insan sağlığına, çevreye yaptığı olumsuz etkileri, yeraltı sularının kirlenmesi ve toprağın tarımsal olarak kullanılamaması sebebiyle üzerinde durulması gereken önemli bir konu haline gelmiştir.

Genel olarak üç faz sistemi sonucu oluşan karasu, direkt toprağa bırakılmakta ya da uygun ortamlarda buharlaştırılmaktadır. Ancak bu metodlar karasuyun yüksek kimyasal oksijen ihtiyacını ve toksisitesini hafifletmiyor. Buna ek olarak buharlaşma havuzları kötü koku oluşumuna neden olmakta ve kullanılan kaynak sularını da kirletmektedir. Prina tesislerinin şehirlerle teması kent sakinlerinin kötü ve ağır kokulara maruz kalmalarına sebep olmaktadır.

70 civarında zeytinyağı üretim tesisi bulunan Nizip İlçemizde 3 tane de zeytinyağı atık tesisi (Prina Fabrikası) bulunmaktadır Bu sorun Zeytinyağı üretiminin en önemli merkezlerinden olan Gaziantep ilimizin Nizip bölgesinde bulunan zeytinyağı işletmelerinin de önemli sorunu haline gelmiştir.

Ülkemizde yıllık 600.000 ton zeytin kara suyunun, arıtmaksızın alıcı ortamlara verildiği öngörülmekte ve sürekli sistemle çalışan işletmelerin giderek artması ile bu sorun daha da büyümektedir. Bu nedenle çevre değerlerimizin korunması ve kirliliğin önlenmesine yönelik olarak, ülkemizde var olan zeytinyağı işletmelerinden kaynaklanan atık suların, alternatif giderilme yöntemleri ve ülkemiz koşullarında uygulanabilirliğinin belirlenmesi gerekmektedir.

Bu gerekçelerle;

- 1) Çevre kirliliğine sebep olan gün geçtikçe büyüyen bu sorunu gidermek için Bakanlığınızın yaptığı bir çalışma var mıdır?
- 2) Sektörel sorunu gidermek açısından, Zeytinyağı işletmelerinin büyüklük, kapasite ve çalışma sezonunun kısa oluşu da göz önüne alınarak, Nizip bölgesindeki işletmelerin tamamına yönelik bir proje geliştirmeyi planlıyor musunuz?
- 3) Özellikle Prina tesislerinin neden olduğu kötü kokunun önlenmesi için bu tesislere devlet desteği ile şehir merkezlerini etkilemeyecek sahalarda, tesis alanı sağlanmasını düşünüyor musunuz?

CEVAP

Zeytinyağı sektöründen kaynaklanan zeytin karasuyu probleminin çözümü amacıyla Bakanlığımızca Zeytin Sektörü Atıklarının Yönetimi Projesi 2015 yılında tamamlanmıştır.